Gemeente Amsterdam

Toiletten voor het Vondelpark

PvE Ruimtelijke CONCEPT

31 juli 2025

Colofon

Toilet in het Vondelpark
PvE Locatieonderzoek Toilet Vondelpark CONCEPT

Gemeente Amsterdam
31 juli 2025

Ruimte en Duurzaamheid

INHOUDSOPGAVE

01 Inleiding

Inleiding
Bestemmingsplan

02 Het Vondelpark

Geschiedenis
Gebouwen in het park
Systeemkaarten
Locatie onderzoek

01 Inleiding

Inleiding
Bestemmingsplan

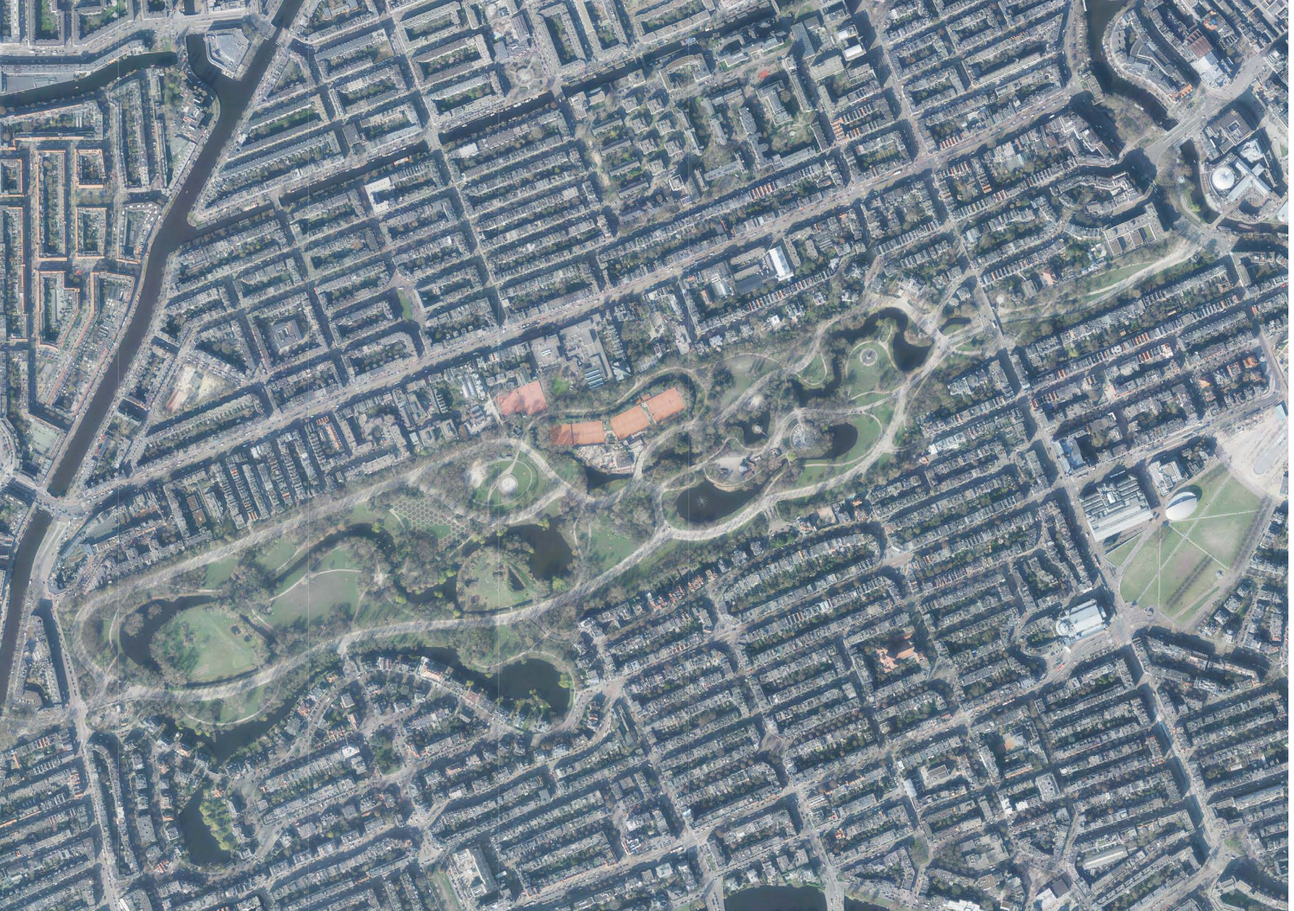

01 Inleiding

Vanuit het Vondelpark is er de behoefte om toiletvoorzieningen in het park aan te leggen. Voor de opdracht zijn verschillende stappen genomen: het Vondelpark is een rijksmonument en onderdeel van de Hoofd Groen Structuur, waarmee het extra belangrijk is het toiletgebouw op een zorgvuldige manier in te passen.

Er zijn meerdere locaties voor deze toiletvoorziening onderzocht gebaseerd op ligging, zichtbaarheid, relatie tot andere gebouwen en objecten in het Vondelpark, en technische aansluitingen op riool en elektra.

Een gestandaardiseerd prefab toilet is ontworpen voor de openbare ruimte van Amsterdam.

Bestemmingsplan

Bestemmingsplan - In gesprek met Dyon Voost, (juridisch-planologische beleidsadviseur, R&D)

Binnenplanse afwijkingsregels voor toiletvoorziening in artikel 6 van het bestemmingsplan:
6.3 Afwijken van de bouwregels

1. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd, overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.6, lid 1 onder c van de Wet ruimtelijke ordening, om in afwijking van het bepaalde in 6.2.1 een omgevingsvergunning te verlenen voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van openbare toiletten met een maximale bouwhoogte van 4 meter en een maximaal vloeroppervlak van 25 m2 per gebouw, onder voorwaarden dat:
    1. er een locatiesstudie is uitgevoerd waarin de effecten van het plaatsen van toiletten op de landschappelijke waarden van Vondelpark zijn beschreven;
    2. de aanwezige natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet worden aangetast;
    3. de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en/of de belangen van derden niet onevenredig worden geschaad.

2. Het college van burgemeester en wethouders wint ten behoeve van de beoordeling van een aanvraag als bedoeld in 6.3 advies in bij:
    1. de Technische Advies Commissie Hoofdgroenstructuur;
    2. Monumenten en Archeologie.

Akkoord van Commissie Ruimtelijke kwaliteit

Ook akkoord locatie toilet door Monument & Archeologie

Van: Drunen, Monique van <m.drunen@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 19 juni 2025 16:28
Aan: Hendriks, Ben <Ben.Hendriks@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Akkoord met Locatie Toilet Vondelpark voor Monumenten & Archeologie

Goedemiddag Ben,

We hebben gezien dat het niet in een zichtlijn staat of concurreert met andere objecten. Dat is het belangrijkste voor ons. Wij kunnen er dus mee instemmen.

Ik begreep van Quirijn dat de achtergrond van de kruizen niet wit maar grijs wordt, dat is inderdaad beter.

Groeten,
Monique

02 Het Vondelpark

Geschiedenis
Gebouwen in het park
Systeemkaarten
Locatie onderzoek

Geschiedenis van het Vondelpark

Het Vondelpark is een park dat altijd in ontwikkeling is met toevoegingen uit verschillende tijden, met hun eigen stijl. Het heeft in de loop van zijn geschiedenis verschillende transformaties ondergaan, zowel in de geometrie van het landschap als in de gebouwen die het herbergt. Door ongelukken zoals brand of renovatie werden historische structuren vervangen door nieuwe ontwerpen die de nieuwe architecturale visie van hun tijd weerspiegelen.

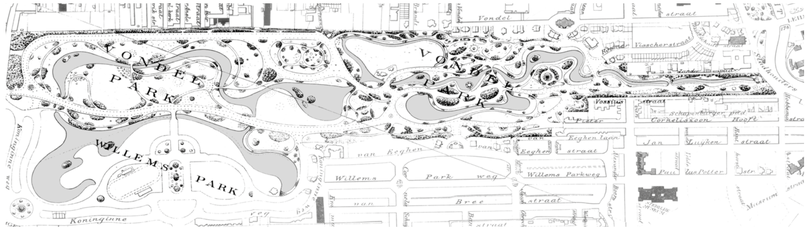

1896

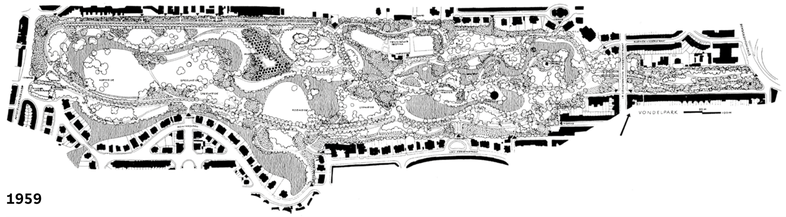

1959

1996

Grootste historische ingrepen

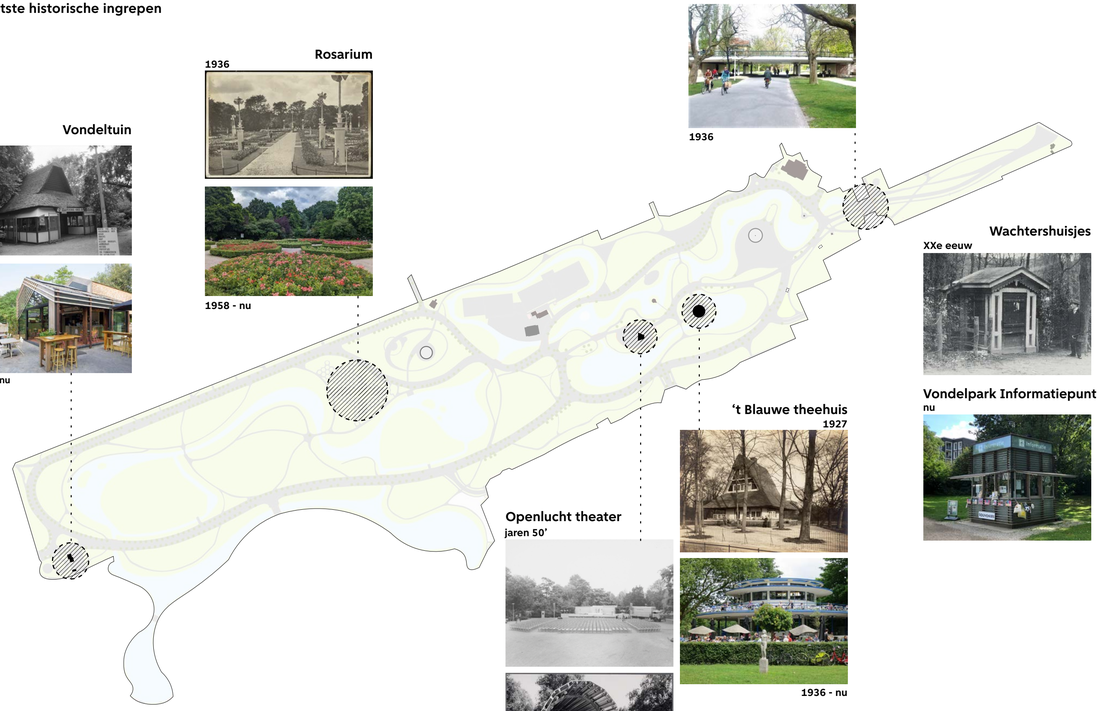

Vondeltuin

1922

2023 - nu

Rosarium

1936

1958 - nu

Vondelbrug

1936

Wachtershuisjes

XXe eeuw

Vondelpark Informatiepunt

nu

‘t Blauwe theehuis

1927

1936 - nu

Openlucht theater

jaren 50’

1984 - nu

Tuinmanshuisje bij ingang Stadhouderskade - Zocher, 1867

Vondelfontein - Cuypers, 1873

Groot Melkhuis - 1874

Muziektent - Zocher, 1874

Opzichterswoning/Kinderdagverblijf - Hamer, 1877

Vondelpark Paviljoen
W. Hamer – 1881 / rijksmonument

LTC Festina Clubhuis 'Schaapskooi' Baanders - 1926 / PPHP verbouwing 2011-'15

Vondelbrug en Vondelbunker
Piet Kramer - 1947

Waterspeelplaats Aldo van Eyck - 1969

Snoephuisje – afgebrand 2011 daarvoor in de plaats: Baanders

Nieuwe vondeltuin gebouw (circ.)
DOOR architecten - 2020

VOLT (toiletvoorzieningen ernaast)
Roel Veldhorst -1984 / vDvdP – overkapping 2005

Neushoorn 'Mozes' - Atelier van Lieshout, 2021

Figure découpée l'Oiseau - Pablo Picasso, 1965

Plankaart 2009

De plankaart uit 2009 definieert en officialiseert de vormen en locaties van de bossages en zichtlijnen en moet worden gebruikt voor de plaatsing van het toilet.

Gebouwen en objecten in het Vondelpark

Analyse plaatsing van objecten in de structuur van het Vondelpark

Sculpturale objecten / geen interactie

Visuele kwaliteit van positionering, vaak in een van de open eilandjes, hetzij gras of water in een zichtlijn.

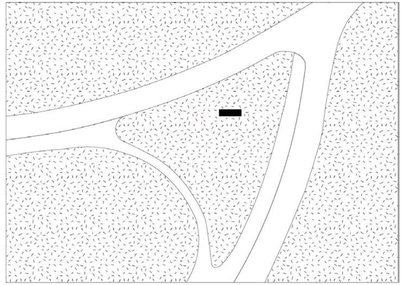

Programmatisch object / interactie met publiek

Geïntegreerd in de structuur van het park, hetzij doormiddel van een set back, een toegangspad of een eigen eilandje, waardoor de ruimte wordt gecreëerd om de interactie tussen het publiek en het object te vergemakkelijken.

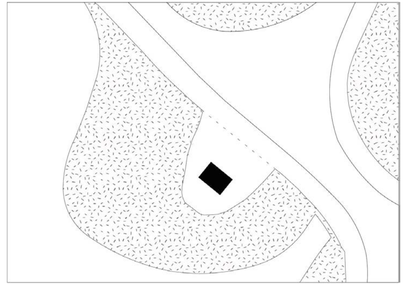

Als een gebouw met een publieke functie valt het toiletgebouw binnen de object typologie: “Programmatisch object / interactie met publiek.” Dit suggereert dat het op een eigen “eiland” langs een pad moet worden geplaatst, op een locatie die voldoende ruimte biedt voor interactie en beweging rondom het gebouw.

Utilitair objecten / beperkte toegang

Deze lijken te zijn “ingeplugd” in de structuur, meestal in een groene zone langs een pad. Ze hebben een beperkte toegang voor een specifiek doel en hebben daarom geen ruimte nodig om wachtende mensen te ontvangen.

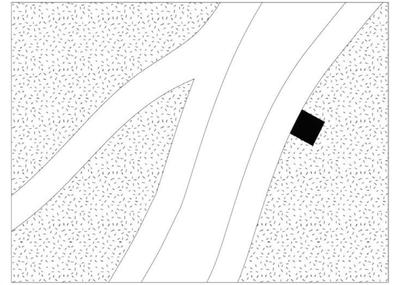

Systeemkaarten

Gebouwen, bruggen en objecten 2024

De meeste gebouwen en objecten, vooral die het publiek verwelkomen, bevinden zich in het oostelijke deel van het park en ongeveer in de middelste streep. Dat heeft te maken met het romantische karakter van het park en de bedoelde ervaring ervan: door het park in te lopen, ervaart de bezoeker de natuur door middel van romantische taferelen waarin kleine gebouwen of sculpturen zijn opgenomen.
Dit betekent dat het gebouwtje niet te dicht bij een ingang moeten komen om niet te opvallend te zijn.

Schalen en vormen van gebouwen in het Vondelpark

Vondelpark Paviljoen

Standbeeld
Joost van den Vondel

Muziektent

Groot Melkhuis

Waterspeelplaats

Snoephuisje

Proeflokaal 't Blauwe Theehuis

VOLT
(toiletvoorzieningen ernaast)

Huidige informatiepunt

LTC Festina Clubhuis
'Schaapskooi' Baanders

Nieuwe vondeltuin
gebouw (circ.)

Vondelfontein

Opzichterswoning
/Kinderdagverblijf

Portierhuisje

Systeemkaarten

Druktekaart

Voor de toiletfunctie is het essentieel dat deze zo dicht mogelijk bij het drukste gebied wordt geplaatst. Door het gebrek aan openbare toiletten worden nabijgelegen struiken momenteel gebruikt als openluchttoiletten, dit leidt tot onveiligheid en overlast door stank.

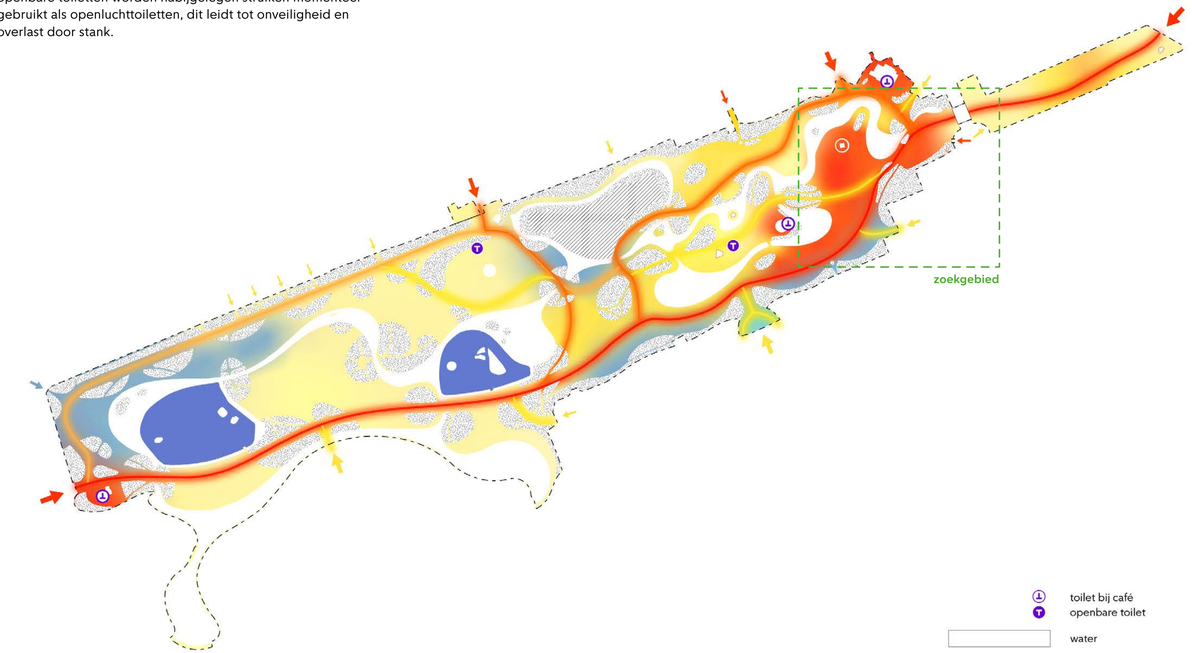

Drukte op de Hippie- en Vondelweides, zichtbaar op luchtfoto's op mei 2004 (links) en juni 2021 (rechts).

Locatie onderzoek - Toiletten

Locatie uitgangspunten voor toiletten

- Gelegen nabij drukbezochte weides
- Zichtbaarheid vanaf weides
- Gemakkelijke toegang tot het riool, bij voorkeur zonder door asfalt te hoeven gaan
- Subtiel geïntegreerd in het landschap, zodat het zichtbaar maar niet te opvallend is
- Genoeg ruimte voor potentiële wachtrij
- Minimaal impact op de groenstructuur
- Locatie met aftsand tot entrees (i.v.m. M&A advies)

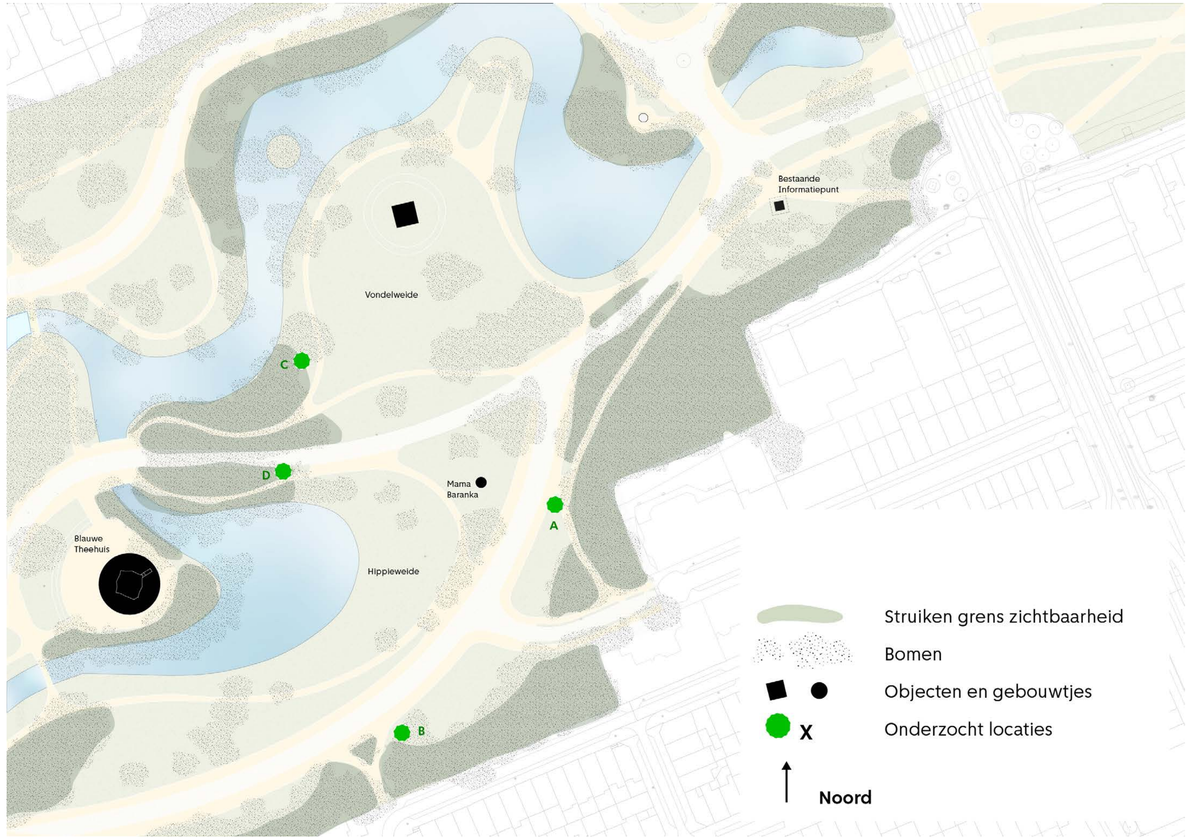

Locatie A

- ✚ Zichtbaarheid vanaf weides
- ✚ Dichtbij vanaf weides
- ✚ Vlakbij riool, gemakkelijk aansluiten
- ➖ Locatie net bij de entree vanaf P.C. Hooftstraat (i.v.m. M&A negatief advies)
- ➖ Riool moet door asfalt
- ➖ Zeer beperkte ruimte voor wachtrij
- ➖ Veiligheid: pad aan de achterkant
- ➖ Ruimtelijke kwaliteit: krap tussen paden

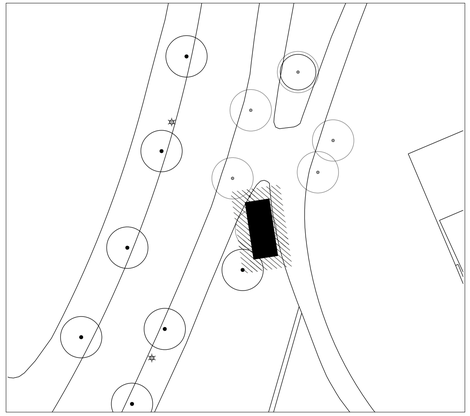

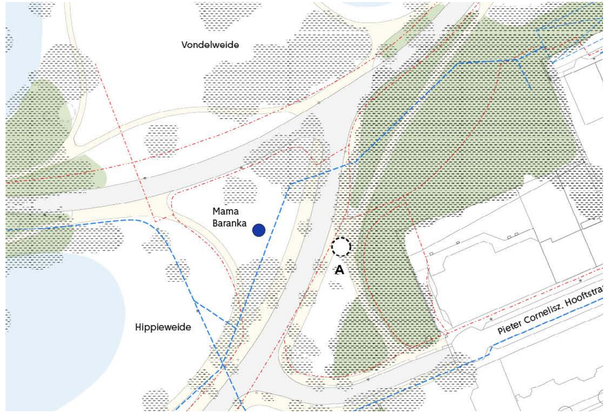

Locatie B

- ✚ Zichtbaarheid vanaf weides
- ✚ Vlakbij riool, gemakkelijk aansluiten
- ✚ Veiligheid: ruim en open
- ➖ Afstand vanaf weides
- ➖ Locatie net bij de entree vanaf Jacob Obrechtstraat (i.v.m. M&A advies)
- ➖ Landschappelijke impact

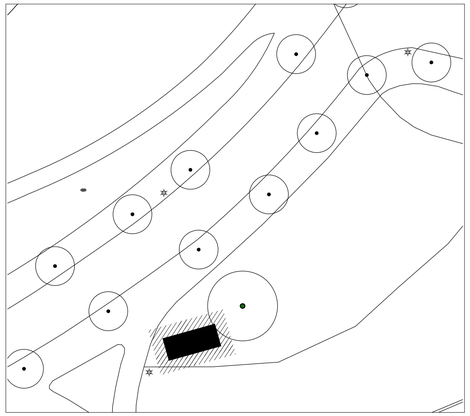

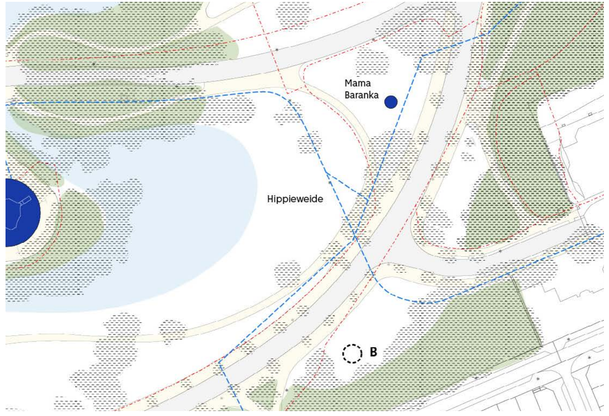

Locatie C

- ✚ Zichtbaar vanaf weides
- ✚ Dichtbij vanaf weides
- ✚ Veiligheid: ruim en open
- ▬ Afstand tot hoofdpaden
- ▬ Vrij opvallend in landschapsstructuur
- ▬▬ Afstand tot riool, technisch zeer moeilijk aan te sluiten

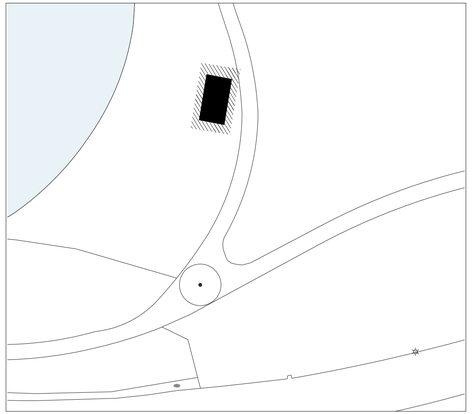

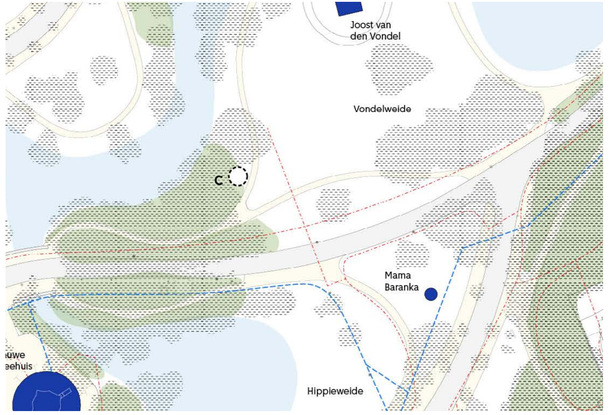

Locatie D *voorkeur*

- ✚ Zichtbaar vanaf weides maar niet te aanwezig - terughoudend
- ✚ Dichtbij vanaf weides
- ✚ Vlakbij riool, gemakkelijk aan te sluiten
- ✚ Geïntegreerd in de landschappelijke structuur
- ▬ Beperkte ruimte voor wachtrij - moet padenstructuur een beetje aangepast worden

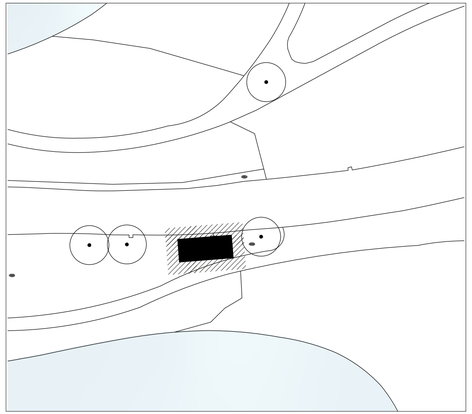

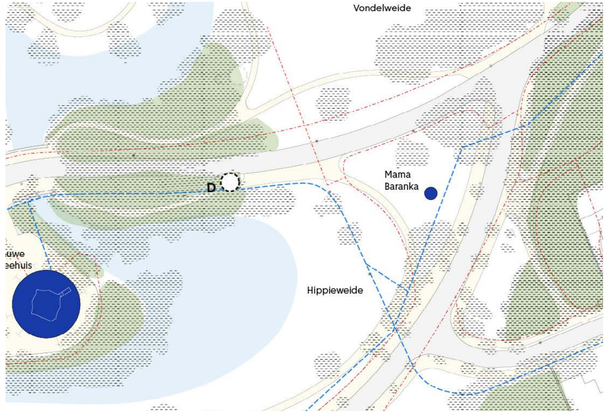

Locatie voorkeur

De openbare toiletten zijn strategisch geplaatst, zo dicht mogelijk bij de drukke weides waar mensen samenkomen. Het bos waarin ze zijn geplaatst heeft momenteel te lijden onder wildplassen, wat een onaangename en zelfs onveilige omgeving creëert, en zal er dus baat bij hebben om op die manier geactiveerd te worden. Deze plaatsing zorgt voor een gemakkelijke toegankelijkheid en een goede ruimtelijke integratie in de omringende vegetatie, waardoor de impact op het landschap minimaal is. Tegelijkertijd is het toiletetgebow herkenbaar.

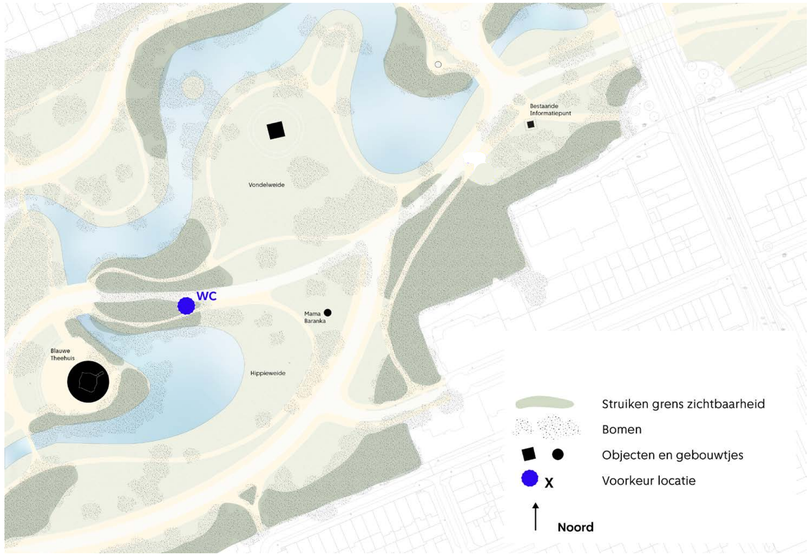

Voorkeur locatie voor de toiletten ten opzichte van de drukte: Deze locatie brengt de toiletten zo dicht mogelijk tussen de twee drukke weides waardoor ze toegankelijk en zichtbaar zijn zonder te concurreren met de kunstwerken aanwezig in dit gebied.

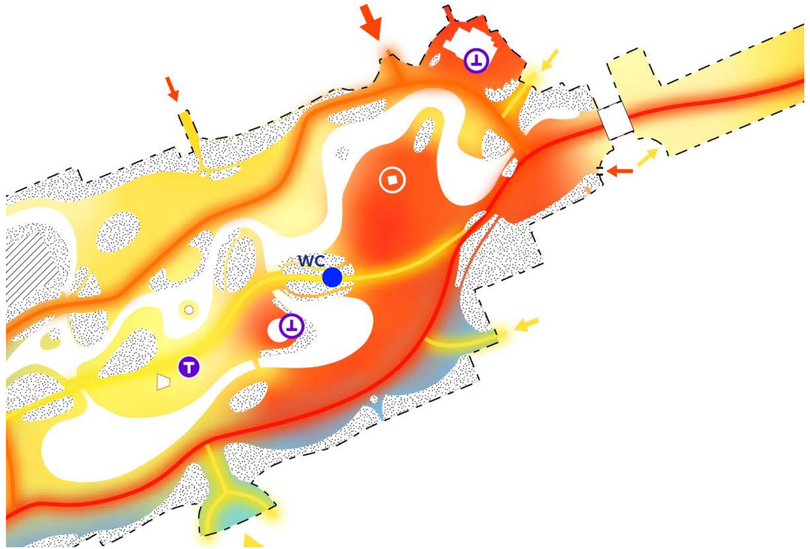

De plaatsing van de toiletten op deze plek biedt een gemakkelijke toegang tot elektriciteit en riool. Er zullen wat struiken moeten worden verwijderd (geen bomen kappen) en het halfverharde gedeelte zal moeten worden vergroot. Ook moet de bestaande lichtmast 3 tot 4 meter naar de urinoirzijde van de toiletten worden verschoven om het veiligheidsgevoel te vergroten.
In de ondergrond is een lage druk gasleiding aanwezig: technische eisen moet worden gecontroleerd, maar het omleggen zal niet zeer kostbaar zijn.

Impressie toiletgebouw op de voorgestelde locatie

SANITRONICS
HYGIENIC TOILET SYSTEMS

TRT3B NEN URI - Type B5 MVG + MV + Urinoir

20 cm Dak-overstek + Double Urinoir met
doorlopende zijwanden + verlichting in het plafond.

Basic.

Concrete outer dimensions:
Ca. 2930x5740mm
MVA inside dimensions:
2300x1900 mm
Toilet inside dimensions:
1200x1200 mm

Foto's toiletgebouw in het Oosterpark

Vanuit de Commissie Omgevingskwaliteit en de Technische Adviescommissie heeft gesuggereerd om een schaamschot toe te voegen aan de voorkant van de urinoirs.
Het schaamschot is al beschikbaar in de catalogus van Sanitronics.

